

Συνέντευξη του Μητρ.Βελγίου Αθηναγόρα στο “Φως Φαναρίου”

[Οικουμενικό Πατριαρχείο](#) / [Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου](#)

Ακολουθεί εκτενώς η αποκλειστική συνέντευξη που έδωσε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βελγίου στο “Φως Φαναρίου”.

Δοξάζω τον Θεό που με ανέδειξε, αναξίως, διάκονο και ποιμένα της πατρίδας μου. Εικοσιεννέα χρόνια είμαι κληρικός του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο Βέλγιο. Υπήρξα για επτά χρόνια διάκονος και αρχιδιάκονος, επτά χρόνια πρεσβύτερος, δέκα χρόνια βοηθός επίσκοπος και πέντε χρόνια τώρα Μητροπολίτης Βελγίου και Έξαρχος Κάτω Χωρών και Λουξεμβούργου.

Σαν πρεσβύτερος χρημάτισα Αρχιερατικός Επίτροπος για τις φλαμανδόφωνες και γαλλόφωνες ενορίες του Βελγίου, ενώ με τη βοήθεια του Θεού και τις ευχές της Εκκλησίας δημιούργησα την ενορία της Bruges, της Οστάνδης, και αργότερα την ενορία του Hasselt.

Τα δέκα χρόνια της διακονίας μου ως βοηθού επισκόπου του πολυσέβαστου Μητροπολίτου Παντελεήμονος υπήρξαν για εμένα τα καλύτερα χρόνια της διακονίας μου. Δέκα πολύ ωραία χρόνια, χρόνια κατά τα οποία κοντά σε έναν σεβαστό ιεράρχη, έμπειρο και εργατικό, ο οποίος είχε προσφέρει πολλά στην

τοπική Εκκλησία, στην γραμμή της Μητρος Εκκλησίας. Έμαθα πολλά και αποκόμισα εμπειρίες μοναδικές για την σημερινή μου αποστολή.

Σήμερα, 27 Νοεμβρίου, συμπληρώνονται πέντε ακριβώς χρόνια όπου μετά την Αγιοκατάταξη του Οσίου Πορφυρίου, η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου, με πρόταση του Παναγιωτάτου και Οικουμενικού μας Πατριάρχου κ. κ. Βαρθολομαίου, με κατέστησε ποιμένα και Μητροπολίτη στον τόπο μου, το Βέλγιο.

Είμαι, νομίζω, ο πρώτος μη Έλληνας στην καταγωγή επαρχιούχος Μητροπολίτης του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Ευρώπη και έχω την ευλογία να διακονώ στο σπίτι μου, στον τόπο που με γέννησε. Πιστεύω πως τίποτα δεν είναι τυχαίο και ο λόγος για τον οποίο ο Θεός και η Εκκλησία μας μου παραχώρησε το προνόμιο να υπηρετώ στον τόπο μου είναι γιατί εδώ μπορώ να προσφέρω, με όλες μου τις δυνάμεις, περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο τόπο. Για τον λόγο αυτό δεν τρέφω καμία φιλοδοξία για κάτι άλλο, κάπου αλλού. Εδώ ξεκίνησα τη ζωή μου, εδώ ξεκίνησε η διακονία μου και εδώ, συν Θεώ, θα τελειώσει.

Πριν αναφερθώ στα πέντε χρόνια της δικής μου ποιμαντορίας, θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ στα πολλά και σημαντικά που έγιναν πριν από εμένα.

Του χρόνου, πρώτα ο Θεός, η Μητρόπολη Βελγίου θα γιορτάσει τα πενήντα χρόνια, το χρυσό ιωβηλαίο, από την ίδρυσή της. Ο μεγάλος οραματιστής Πατριάρχης Αθηναγόρας, αντιλαμβανόμενος τις ανάγκες της εποχής του, ίδρυσε αρκετές Μητροπόλεις στην Ευρώπη, μεταξύ των οποίων και η δική μας.

Τον Αύγουστο του 1969, το Οικουμενικό Πατριαρχείο εξέλεξε πρώτο Μητροπολίτη Βελγίου τον τότε Μητροπολίτη Σελευκείας Αιμιλιανό Ζαχαρόπουλο, ο οποίος είχε

χρηματίσει Πρωτοσύγκελλος και Πρωτοσυγκελλεύων του Πατριαρχείου. Ο άνθρωπος αυτός, ο οποίος μαθήτευσε κοντά στον μεγάλο Πατριάρχη Αθηνάγορα, έμελλε από τον Νοέμβριο του 1969 να βάλει την βάση και να οργανώσει την νεοϊδρυθείσα Μητρόπολη. Δημιούργησε ενορίες, αγόρασε κτήρια, οργάνωσε την κεντρική διοίκηση και προσπάθησε να πετύχει την επίσημη αναγνώριση της Ορθοδοξίας στο βασίλειο του Βελγίου. Ο μακαριστός πατέρας μου, π. Ιγνάτιος, διαπρεπής νομικός της εποχής, μαζί με άλλους πολλούς, υπήρξαν σύμβουλοι και αρωγοί του Μητροπολίτου Αιμιλιανού.

Το 1982, όταν ο Μητροπολίτης Αιμιλιανός μετατέθηκε στην Μητρόπολη Κώου και Νισύρου, το Οικουμενικό Πατριαρχείο εξέλεξε τον βοηθό του επίσκοπο, τον Απολλωνιάδος Παντελεήμονα, Μητροπολίτη Βελγίου, αναγνωρίζοντας τους κόπους και τον αγώνα που αρκετά χρόνια πριν, ως πρεσβύτερος και αργότερα ως επίσκοπος, είχε προσφέρει στην καρδιά της Ευρώπης.

Ο Μητροπολίτης Παντελεήμων, τελικά, κατάφερε την επίσημη αναγνώριση και συνέχισε με τους ίδιους ρυθμούς την ανάπτυξη και την πρόοδο της Μητροπόλεως. Με το ευρύ του πνεύμα, το άνοιγμα όχι μόνο προς τους Έλληνες, αλλά και προς τους κάθε προέλευσης Ορθοδόξους πιστούς, με την δυναμική του χαρακτήρος του κατάφερε ο Μητροπολίτης του Οικουμενικού να αναγνωρίζεται από το κράτος, με την συμφωνία των επικεφαλής των Ορθοδόξων παρουσιών στη χώρα, ως ο επίσημος και μόνιμος εκπρόσωπος της Ορθοδοξίας για το Βέλγιο. Το ευρύ πνεύμα του Μητροπολίτη Παντελεήμονα ανέδειξε ακόμα περισσότερο τον οικουμενικό χαρακτήρα του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο κέντρο της Ενωμένης Ευρώπης.

Τώρα, όσον αφορά την ταπεινότητά μου, εξελέγη, όπως είπα, πριν πέντε χρόνια με στόχους και προοπτική να συνεχίσω την διακονία μου στα βήματα των δύο προκατόχων μου, με την προσπάθεια να εντάξουμε την διακονία μας στο σήμερα. Με βάση όσα κληρονομήσαμε από τους πατέρες μας προσπαθούμε να συνεχίσουμε να εντάξουμε την διακονία μας στις ανάγκες των καιρών μας.

Μετά τον πολίο και σεβάσμιο Μητροπολίτη Παντελεήμονα και όλα τα καλά που άφησε η τριακονταετής ποιμαντορία του, σήμερα ιδρύσαμε κάποιες νέες ενορίες και στο Βέλγιο και στην Ολλανδία, όπου υπήρχε ανάγκη. Ιδίως στην Ολλανδία υπήρχαν τρεις μόνο ενορίες και σήμερα υπάρχουν οχτώ. Στις Βρυξέλλες δημιουργήθηκαν, επίσης τέσσερις νέες ενορίες.

Η στελέχωση της Μητροπόλεως με νέους κληρικούς, κυρίως από την Ελλάδα, αλλά και γηγενής, μορφωμένους, καλλιεργημένους, με φόβο Θεού και όρεξη να εργασθούν, είναι ένα σημαντικό κομμάτι των στόχων μου, το οποίο ο Θεός ευλόγησε και συνεχίζει να ευλογεί. Η διακονία μας δεν ξεκίνησε και δεν τελειώνει σε εμάς, αλλά στηρίχθηκε κάπου, εμπλουτίζει όπως μπορεί αυτό που παρέλαβε με σκοπό να το παραδώσει στις επόμενες γενεές. Είναι μια δάδα αναμμένη, την οποία παραλάβαμε και οφείλουμε να παραδώσουμε.

Οι παλαιοί καλοί και πεπειραμένοι κληρικοί αποτελούν, επίσης, μια στέρεη βάση στην οποία μπορούν να στηριχθούν οι νέοι. Στα πλαίσια της μέριμνας για τον ιερό

μας κλήρο, πραγματοποιούνται εδώ και τρία χρόνια συνάξεις, με ενδιαφέροντα θέματα, αλλά κυρίως με σκοπό την σύσφιξη των σχέσεων και την κοινωνία προβληματισμών και αγωνιών μεταξύ των κληρικών μας. Η ποιμαντική της νεολαίας είναι ένα κομμάτι που με αγγίζει πολύ. Οργανώνονται δύο συναντήσεις των νέων το χρόνο, μία ημερήσια και μία τριήμερη, και παράλληλα ενισχύουμε τις κατηχητικές συνάξεις στις ενορίες μας. Την περασμένη Κυριακή βρέθηκα στο Άμστερνταμ, στην πανήγυρη της Αγίας Αικατερίνης, και με πλησίασε μια νέα κοπέλα και μου είπε πως πρέπει να εντείνουμε τις προσπάθειες και να οργανώσουμε ακόμα περισσότερες συνάξεις των νέων. Αυτό σημαίνει πολλά για την δίψα των νέων να βρεθούν κοντά με συνομήλικους τους με τις ίδιες καταβολές και τις ίδιες αρχές. Είναι ένα σημαντικό κομμάτι και προσπαθούμε να καλύψουμε τις τυχόν ελλείψεις μας.

Υπάρχουν και άλλες προτεραιότητες. Ασφαλώς, τα κτήρια ανακαινίζονται και αξιοποιούνται. Ανακαινίσαμε, ήδη, το κτήριο της κεντρικής διοίκησης, τα γραφεία της Μητροπόλεως και την κατοικία του Μητροπολίτου, ώστε να είναι οι συνθήκες εργασίας μας καλύτερες, προσαρμοσμένες στις ανάγκες της τεχνολογίας του σήμερα. Εθνικισμός σε έξαρση

Ο ρόλος του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην επίλυση του προβλήματος

Το μεγαλύτερο πρόβλημα που έχει να αντιμετωπίσει η Ορθόδοξη Διασπορά, ή μάλλον η πηγή του προβλήματος, είναι ο εθνοφυλετισμός. Έτσι ξεκίνησε το πρόβλημα και διατηρείται, δυστυχώς, σε πολλές δικαιοδοσίες ή παρουσίες όπως τις ονομάζουμε εμείς.

Θεωρώ ότι ανήκοντας στο Οικουμενικό Πατριαρχείο έχουμε το κανονικό προνόμιο της δικαιοδοσίας της Ορθοδόξου Διασποράς. Εκτός, όμως, από το προνόμιο είναι τεράστια και η ευθύνη μας. Έχουμε την ευθύνη και οφείλουμε να φροντίζουμε για όλους τους Ορθοδόξους ανεξαρτήτως καταγωγής και προέλευσης.

Τώρα, μιλώντας για την δική μας Μητρόπολη, το μεγαλύτερο κομμάτι του ποιμνίου μας αποτελείται από Έλληνες και για τον λόγο αυτό το μεγαλύτερο ενδιαφέρον μας στρέφεται γύρω από τον Ελληνισμό. Οι Ελληνόφωνες ενορίες αποτελούν το 70% και οι Έλληνες ιερείς μας είναι αντίστοιχα οι περισσότεροι. Τα νέα παιδιά που με παισιώνουν έχουν έρθει ως επί το πλείστον από την Ελλάδα. Οι γενιές των Ελλήνων που ήταν εδώ, αλλά και οι νέοι Έλληνες που για διάφορους λόγους φτάνουν στην περιοχή της Μπενελούξ είναι για εμάς ποιμαντική πρόκληση. Αφενός μεν για να διατηρηθούν οι πατρώες παραδόσεις, αφετέρου δε για να αποτελέσει το ελληνικό στοιχείο και πάλι μια μαγιά η οποία θα ζυμώσει το σύγχρονο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι με τις αξίες και τα ιδανικά της πίστης μας.

Θα ήθελα να τονίσω το ότι πολλοί πιστοί μας, Έλληνες τρίτης και τέταρτης γενεάς ζητούν την τέλεση των μυστηρίων στην γλώσσα του τόπου. Αυτό σημαίνει ότι ο κλήρος μας πρέπει να έχει την δυνατότητα να ανταποκριθεί. Το φαινόμενο των μεικτών γάμων που κυριαρχεί, πλέον, στις Επαρχίες μας δεν μπορεί να μας αφήσει αδιάφορους, και όπως η Εκκλησία με την χρήση της οικονομίας της

επιτρέπει τον γάμο, έτσι οφείλει να ανοιχτεί και στην διατήρηση του Ορθόδοξου μέλους και στην προσέγγιση του μη Ορθόδοξου. Το θέμα αυτό απαιτεί σωστή διαχείριση και οικουμενικό πνεύμα.

Η ποιμαντική μας δεν μπορεί να περιοριστεί στα στενά όρια του Ελληνικού μόνο ποιμνίου, όπως αυτό συμβαίνει στην καθ' Ελλάδα Εκκλησία. Το ανοιχτό αυτό πνεύμα εγώ το κληρονόμησα, όχι μόνο από την οικογένειά μου, αλλά και από τον σεβαστό μου προκατόχο. Ο Μητροπολίτης Παντελεήμονας ξεκίνησε το άνοιγμα με την δημιουργία ενοριών, οι οποίες θα προσέλκυαν πέραν των Ελλήνων, Ορθόδοξους γηγενής και κάθε καταγωγής. Είναι το άνοιγμα στα έθνη το οποίο διαβάζουμε στο τέλος του κατά Ματθαίον Ευαγγελίου.

Λίγο μετά την εκλογή μου σε Μητροπολίτη, πριν την αναχώρηση του Μητροπολίτη Παντελεήμονα, ήρθε ένα αίτημα στην Μητρόπολη από την Πολωνική παροικία των Βρυξελλών για την δημιουργία Ορθόδοξης ενορίας υπό τον οικείο Επίσκοπο. Ήταν η ευκαιρία να δείξουμε ότι το Οικουμενικό Πατριαρχείο είναι το κατ' εξοχήν υπεύθυνο για την Ορθόδοξη διασπορά. Ιδρύσαμε την ενορία, η οποία υπάγεται σε εμάς, μνημονεύει το όνομά μου, ενώ ο ιερέυς χειροτονείται και προέρχεται από την Πολωνία.

Πρόσφατα, άλλο ένα αίτημα από τους Σύριους αδελφούς μας, οι οποίοι είτε σαν πρόσφυγες, είτε σαν μετανάστες φτάνουν στο Βέλγιο, αφορούσε την δημιουργία αραβόφωνης ενορίας υπό το ωμοφόριό μας. Από την κοινότητά τους βρήκαμε έναν καλό υποψήφιο κληρικό, τον χειροτονήσαμε και οργανώθηκε έτσι η ενορία τους. Στον ιερέα μάλιστα δόθηκε το όνομα Ισαάκ προς τιμήν του Οσίου Ισαάκ του Σύρου.

Αυτή είναι η προοπτική της λύσης του προβλήματος της Ορθόδοξης Διασποράς. Διατηρούμε την ταυτότητα και τις παραδόσεις μας. Την γλώσσα και τις καταβολές μας. Κρατούμε, ωστόσο, σημείο ενότητας την πίστη μας και σημείο

επικοινωνίας την γλώσσα του τόπου που ζούμε, υπό τον ένα Επίσκοπο του τόπου, όπως προβλέπουν οι θείοι και ιεροί κανόνες.

Αυτό είναι, θα έλεγα, η εν τοις πράγμασι οικουμενική διάσταση Οικουμενικού μας Πατριαρχείου. Συν-Προεδρεία του θεολογικού διαλόγου μεταξύ Ορθοδόξου Εκκλησίας

και Αγγλικανικής Κοινωνίας

Διαχριστιανικοί διάλογοι και η προοπτική τους

Μόλις δύο χρόνια πριν έλαβα σε μια επιστολή από το Οικουμενικό Πατριαρχείο την απόφαση της Αγίας και Ιεράς Συνόδου σύμφωνα με την οποία η Μητέρα Εκκλησία διορίζομεν ως νέος Συν-Πρόεδρος της μεικτής επιτροπής του θεολογικού διαλόγου μεταξύ Αγγλικανικής Κοινωνίας και Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Πρόκειται για έναν παλαιό διάλογο, ο οποίος ξεκίνησε την δεκαετία του '60 με την συμμετοχή μεγάλων προσωπικοτήτων. Αρχικά με τον Αρχιεπίσκοπο Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας Αθηναγόρα Κοκκινάκη, συνέχισε με τον διάδοχό του Αρχιεπίσκοπο Μεθόδιο Φούγια, τον Μητροπολίτη Περγάμου Ιωάννη και τον Μητροπολίτη Διοκλείας Κάλλιστο. Δεν θα μπορούσα να μπω στην διαδικασία να συγκρίνω τον εαυτό μου με τις μεγάλες αυτές προσωπικότητες, αλλά δίνω τον εαυτό μου και προσπαθώ να ανταπεξέλθω στην αποστολή αυτή της Εκκλησίας μας. Είχαμε ήδη δύο ολομέλειες, μία στην Μάλτα και μία στην Κύπρο, οι οποίες πήγαν αρκετά καλά. Συζητήσαμε θέματα κοινωνικά, τα οποία απασχολούν και τις δύο πλευρές και για τα οποία θα μπορούσαμε να έχουμε κοινή γραμμή.

Γενικά, σε έναν διάλογο προσπαθούμε να βρούμε στοιχεία στα οποία συμφωνούμε ή στα οποία θα μπορούσαμε να συμφωνήσουμε, ώστε κάποια στιγμή να περάσουμε στην εξέταση των σημαντικών προβλημάτων και των βασικών μας διαφορών. Ο τελικός στόχος του διαλόγου είναι η πλήρης ενότητα και κοινωνία μεταξύ των διαχωρισμένων Χριστιανών, αλλά πριν από αυτό προσπαθούμε να λύσουμε τις διαφορές μας και κυρίως να γνωρίσουμε ο ένας τον άλλο. Ότι η πλήρης ενότητα δεν είναι για αύριο ή και μεθαύριο, και ότι έχουμε πολύ δρόμο ακόμα για να γεφυρώσουμε τα χάσματα, αυτό είναι σίγουρο.

Βέβαια, όπως είναι γνωστό, ο εν λόγω διάλογος είναι από τους δυσκολότερους, διότι υπάρχουν αρκετές διαφορές, κυρίως από τάσεις της Αγγλικανικής Κοινωνίας, οι οποίες είναι ξένες για την Ορθόδοξη παράδοση. Τα ανοίγματα στην χειροτονία των γυναικών, τον γάμο των ομοφυλοφίλων και άλλα προβλήματα αποτελούν κόκκινες γραμμές για τους Ορθοδόξους. Ο διάλογος, όμως, είναι διάλογος.

Εν τέλει, όλα βρίσκονται στα χέρια του Θεού και εκείνος γνωρίζει καλύτερα πότε θα έρθει η ώρα της αποκατάστασης και της πλήρους ενότητας. Εδώ στο Βέλγιο, πέραν από τις επίσημες αποστολές της Μητρός Εκκλησίας, υπάρχουν πλατφόρμες, στις οποίες συμμετέχουμε και πολλές φορές ενισχύονται από τον κρατικό παράγοντα, με σκοπό την καλύτερη δυνατή συνεργασία τόσο μεταξύ των επίσημα αναγνωρισμένων από το κράτος Χριστιανικών Εκκλησιών, όσο και των επίσημα αναγνωρισμένων από το κράτος λοιπών Θρησκειών.

Με το βασιλικό διάταγμα του 1988 ο Μητροπολίτης του Οικουμενικού Πατριαρχείου είναι ο επικεφαλής και μόνιμος αντιπρόσωπος όλων των Ορθοδόξων έναντι του Βελγικού κράτους. Το ίδιο ισχύει και για την Ολλανδία και για το Λουξεμβούργο. Υπάρχουν οι υπογραφές και οι συμφωνίες των λοιπών Ορθοδόξων παρουσιών στην Μπενελούξ με τις οποίες αναγνωρίζομαι ως επικεφαλής των Ορθοδόξων των τριών κρατών. Μεγάλο προνόμιο και ταυτόχρονα μεγαλύτερη ευθύνη!

Υπάρχουν, λοιπόν, πλατφόρμες συνεργασίας και επικοινωνίας μεταξύ των Χριστιανών, στις οποίες εκπροσωπούμε το σύνολο των Ορθοδόξων. Κάνουμε συμβούλια και συναντήσεις, ενημερωνόμαστε για τις εξελίξεις στο εγχώριο και το παγκόσμιο σκηνικό και δηλώνουμε την κοινή μας γραμμή. Υπάρχουν φορές που η Ορθόδοξη πλευρά διαφωνεί με ορισμένα θέματα, αλλά δεν παύει να συμμετέχει στον διάλογο.

Για παράδειγμα, τώρα που υπάρχει μια δυσκολία στην γαλλόφωνη περιοχή του Βελγίου με την μείωση των ωρών διδασκαλίας του θρησκευτικού μαθήματος στα σχολεία, οι επικεφαλής των Χριστιανικών παρουσιών του Βελγίου ενώνουμε τις φωνές μας και συντασσόμαστε στην αντιμετώπιση του προβλήματος.

Θα ήταν μεγάλη παράλειψη να μην αναφέρουμε την πολύτιμη βοήθεια της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας ανέκαθεν. Επειδή οι Ρωμαιοκαθολικοί στο Βέλγιο αποτελούν την πλειονότητα των Χριστιανών, δεν είναι λίγες οι φορές που ζητούμε την στήριξη και την βοήθειά τους.

Όταν την δεκαετία του '80 ο Μητροπολιτικός μας Ναός, στο κέντρο των Βρυξελλών, δεν ήταν ακόμα ιδιοκτησία μας, ο Μητροπολίτης Παντελεήμων κατέφυγε στον τότε Ρωμαιοκαθολικό Αρχιεπίσκοπο Μαλινών και Βρυξελλών Καρδινάλιο Daniels και έτσι λύθηκε το ζήτημα και ο Ναός πέρασε επίσημα και μόνιμα στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Μας παραχωρήθηκαν και άλλοι Ναοί για να στεγαστούν οι ενορίες μας, χωρίς ίχνος καχυποψίας και προκατάληψης. Ξέρετε, ότι η διαμεσολάβηση για την παραχώρηση του οικοπέδου στο οποίο οικοδομήθηκε ο Καθεδρικός μας Ναός στο Λουξεμβούργο έγινε από την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία; Το μεγαλύτερο μέρος του ποσού για την αγορά του Ναού της Αγίας Αικατερίνης στο Άμστερνταμ δόθηκε από τον Ηγούμενο Ρωμαιοκαθολικής Μονής του Βελγίου. Πρόσφατα, οι Γεωργιανοί Ορθόδοξοι απέκτησαν έναν μεγάλο Ναό για την κάλυψη των λατρευτικών τους αναγκών, σε κεντρικό σημείο των Βρυξελλών, χάρις στην δική μας επικοινωνία με την Καθολική Εκκλησία. Αυτά δεν είναι θετικά αποτελέσματα του διαλόγου και της καλής σχέσης των δύο Εκκλησιών;

Αυτά δεν είναι ικανά για να μας αποδείξουν την χρησιμότητα, αλλά και την σημαντικότητα του διαχριστιανικού διαλόγου; Έβλαψαν τόσο πολύ οι διάλογοι την συνύπαρξή μας στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο; «Στην Δυτική Ευρώπη ζούν σαν να μην υπάρχει Θεός!»

Πράγματι, η κατάσταση είναι δύσκολη στην Ευρώπη και η αθεΐα απειλεί συνεχώς να κατατροπώσει τα πάντα.

Είναι αλήθεια πως αν συγκρίνω το σήμερα με την εποχή που ήμουν νέος υπάρχει τρομερή διαφορά. Να σας δώσω ένα παράδειγμα. Υπήρξα μαθητής σε ένα κολλέγιο της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. Εκεί, μάλιστα, γνώρισα και τον σημερινό Καρδινάλιο Jozef De Kesel, ο οποίος ήταν καθηγητής μου στα θρησκευτικά. Κάθε Τρίτη στο κολλέγιο αυτό τελούνταν Θεία Ευχαριστία. Οι συμμαθητές μου, πιστοί Καθολικοί, κοινωνούσαν όλοι με ευλάβεια και τάξη. Εγώ, ασφαλώς, σαν Ορθόδοξος δεν κοινωνούσα, αλλά πήγαινα και παρακολουθούσα πάντοτε με σεβασμό.

Αργότερα σαν πρόσκοπος, στους Ρωμαιοκαθολικούς προσκόπους, όλοι οι φίλοι μου ήταν πιστοί και εκκλησιάζονταν τακτικά με τους γονείς τους και στη συνέχεια με τις δικές τους οικογένειες.

Σήμερα ο κόσμος πολλές φορές αδιαφορεί. Διαπιστώνω ότι οι πιστοί που εκκλησιάζονται δεν αγγίζουν ούτε το 10% του πληθυσμού. Πολλοί δεν βαπτίζουν τα παιδιά τους και δεν κηδεύονται στην Εκκλησία στο όνομα της δήθεν προόδου. Αυτό ισχύει σίγουρα για τους Ρωμαιοκαθολικούς και διαπιστώνω πως σιγά σιγά περνάει και στους Ορθοδόξους. Ευτυχώς, όμως, η Ορθοδοξία έχει μια ανοιχτή προσέγγιση προς τον άνθρωπο και τις ανάγκες της κάθε εποχής και δεν θα επιτρέψει ο Θεός να χαθεί το διαμάντι που λέγεται πίστη!

Ωστόσο, πάντα υπάρχει ανάγκη για εγρήγορση και τα περιθώρια για επανάπαυση έχουν εξαντληθεί.